

Δελλαπορτάτα

Γεράσιμος Σωτ. Γαλανός

Πάνω από τον κάμπο της Υπαπαντής, έξω και βορειοδυτικά του Ληξουρίου, εκεί που αρχίζουν τα υψώματα και οι λόφοι στο κέντρο της Παλικής, σε καλλιθέατη ράχη, βρισκόταν από παλιά το χωριό Δελλαπορτάτα. Οδηγεί κανείς τα βήματά του από παράκαμψη της οδικής αρτηρίας της Ανωγής έπειτα από το ύψωμα των Ορόγγων, και από τον μύλο του Λατσή προς τον κάμπο της Υπαπαντής ή του Βαρέως βγάζει ο δρόμος στην πίσω μεριά του χωριού.

Γύρω από το χωριό υπάρχουν γνωστές τοποθεσίες που στεφανώνουν συνοριακά τον μικρόν οικισμό: ο Λόγγος εκεί που βρίσκονται τα Γερουλανέικα και λίγο πιο κάτω τα χωράφια του Κολονέλου (Νικόλα Παρίση). Προς τα ανατολικά τα χωράφια του Τζατζαμίνη (Γεράσιμου Χαριτάτου) και πιο κυκλικά το ύψωμα στον Άγιο Γεώργιο με το ερειπωμένο εκκλησάκι του μακαρίτη οφθαλμίατρου Νικόλα Δελλαπόρτα. Γυρίζοντας ανατολικά και αρχής γενομένης προς τα νότια υπάρχουν τα τοπωνύμια Κλείσματα, Αρβανιτοχώρι, η Αγία Ελεούσα με την ιαματική πηγή της (Ιδιοκτησία του Φώτη Γερασίμου Γραικούση) και ανεβαίνοντας το ύψωμα οι Ορόγγοι, ενώ προς τα δυτικά υπάρχουν τα Κλαδάτα.

Κατά το ανέβασμα στο χωριό τα σπίτια που έχουν ξαναφτιαχθεί τα συναντάς πλάι στο δρόμο και ανάμεσά τους βρίσκονται ερείπια από άλλα που δεν ξαναφτιάχθηκαν. Το 1943 οι Γερμανοί Κατακτητές μαζί με ντόπιους δωσίλογους έκαψαν κάποια σπίτια στο χωριό, σπίτι του Φώτη Γραικούση και το σπίτι του Γεράσιμου Μουρελάτου (Κάμπαλου), όπου και έκαψαν ζωντανή τη Μαλαματένια Μουρελάτου, (μητέρα του Γεράσιμου), για να εκδικηθούν τον αγώνα που έκαναν μερικοί από τους κατοίκους για λευτεριά βασιζόμενοι στην αριστερή ιδεολογία τους.

Σήμερα αυτό το χωριό -όπως και άλλα- έχει ερημώσει. Η εικόνα θλίβει. Οι ελάχιστοι που έχουν απομείνει αντιστέκονται στη φθορά της μνήμης και της αδιαφορίας. Πριν το σεισμό ο οικισμός απαριθμούσε γύρω στα 80-90 άτομα, ενώ σήμερα οι κάτοικοί του είναι μετρημένοι στα δάχτυλα.

Η παλιά παράδοση λέει...για το χωριό

Η παράδοση που ακολουθεί και διατηρείται έως τις ημέρες μας, αναφέρεται στο πώς κτίστηκε το χωριό και πως πήρε το όνομά του. Θεώρησα φρόνιμο να

μη δημοσιεύσω τη δική μου καταγραφή, που είναι και πρόσφατη, αλλά αυτή του Σπύρου Σκηنيωτάτου, αξιόλογου τέκνου του χωριού που μας άφησε πνευματική κληρονομιά το ποικίλο έργο του. Η Παράδοση ή «το ιστορικό του χωριού» δημοσιεύτηκε από τον Σπύρο Σκηنيωτάτο στο Παγκεφαλληνιακόν Ημερολόγιον, του 1939 που εξέδιδε στο Αργοστόλι ο παραπάνω αναφερόμενος δημιουργός, με τίτλο ΤΑ ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑΤΑ, σελίδες 143-146.

«Η παράδοσις φέρει το αρχαίο χωριό Δελλαπορτάτα τοποθετημένο μεταξύ Καμιναράτων και Δεματορών προς την συνοικίαν Ρουχωτέικα και είχε κατοίκους αρκετούς και παλληκαράδες καταγομένους από την Ιταλία ή και από την Γαλλία κατά την γνώμην άλλων και ότι Δελλαπόρτας θα πη άνθρωπος της πόρτας ή θυρωρός ή πυλωρός, επειδή εμισθοδοτούντο και εφρούρουν τας πύλας των Κάστρων. Στην τοποθεσία τού προ τριών ή τεσσάρων αιώνων χωριού, τώρα είναι σταφιδάμπελοι και ονομάζεται «Στα Δελλαπορτάτα», υπάρχουν δε μέχρι σήμερα και θεμέλια σπιτιών και μικροευρήματα οι καλλιεργηταί των κτημάτων πολλάκις ανευρίσκουσι. Εκεί ήταν και μια βρύση¹ χρησιμοποιουμένη και από το χωριό Δελλαπορτάτα και από τα γειτονικά χωριά επειδή είχε διαυγέστατο και κρύο νερό πόσιμο. Στο μεγαλοχώρι Σκηνιάς υπήρχον τότε οι Λοβέρδοι, μεγάλη και πολυάριθμος οικογένεια και κατά συνέπειαν είχαν πολλά και νόστιμα κορίτσια, όχι βέβαια σαν της εποχής μας με κομμένα μαλλιά, με κοντά φουστάνια, με νύχια και μούτρα σαν κινέζικα αγγεία, αλλά νοικοκυροκόριτσα και σεσαρισμένα. Τα κορίτσια εκείνα μαζί με τις άλλες εργασίες τους είχαν την υποχρέωσι να πηγαίνουν με τις στάμνες στο κεφάλι τους στη βρύση στα Δελλαπορτάτα κάθε μέρα για πόσιμο νερό. Η νεολαία των Δελλαπορτάτων επήρε μυρωδιά σαν λαγωνικό και επήγαιναν και εξαπλώνονταν κατά γης και από τα δυο μέρη του στενού δρόμου, που θα περνούσαν τα κορίτσια των Λοβέρδων και ετέντωναν τα ποδάρια τους, για να μπερδεύονται τα διερχόμενα κοριτσοπόδαρα και να γίνεται τοιουτοτρόπως κάποιος ντόρος μεταξύ των νέων και των κοριτσιών. Αλλά ήταν άπρεπος και ανωφελής ο κακοήθης αυτός ντόρος με φοβεράς συνεπείας.

Τα κορίτσια το είπαν στους γονείς τους και καθημερινώς διεμαρτύροντο δια τας ενοχλήσεις τούτας. Οι Λοβέρδοι εκάμανε μυστικοσυμβούλιο και ευρέθησαν όλοι σύμφωνοι ότι δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν κατά των πολυαριθμοτέρων και παλληκαράδων Δελλαπορτάδων και συνεπώς πρέπει δι' απάτης να εκτελέσουν το σκοπό τους και προς τούτο λένουν στα κορίτσια τους να μη μιλούν καθόλου και να μη δίδουν απολύτως σημασίαν στα πειράγματα των Δελλαπορτάδων, αλλά τουναντίον μάλιστα να φαίνονται ότι ευχαριστούνται και ερωτοτροπούν με τους νέους εκείνους. Οι δε Λοβέρδοι όλοι γενικώς εκαμώθηκαν πως δεν έμαθαν από τα κορίτσια τους τίποτε και, σαν αλεπούδες πονηροί, έτρεχον να συναντώνται και να συναναστρέφονται και να σχετίζονται με τους Δελλαπορτάδες και να υποκρίνονται ότι είναι ειλικρινείς φίλοι αυτών. Επλησίαζεν η ημέρα το Πάσχα και οι φοβεροί Λοβέρδοι είχαν καταστρώσει το σχέδιον της εξοντώσεως των Δελλαπορτάδων.

¹ Εννοεί ο Σκηنيωτάτος, τη βρύση στα Κέρια, εκεί κοντά ήταν στη θέση «Καυιά» το παλιό χωριό.

Τρέχουν οι γεροντότεροι και συναντούν τους Δελλαπορτάδες, τους γλυκοχαιρετούν με ωραία κομπλιμάν, καθώς κάνει και κάθε απατεών και άθλιος άνθρωπος και τους προσκαλούν να πάνε όλοι το απόγευμα της Λαμπρής στο Σχοινιά να κάμουν μαζί την Ανάστασι στη μεγάλη τους εκκλησιά και μάλιστα να πάρουν όλοι μικροί μεγάλοι και τα ντουφέκια τους και τα τρομπόνια τους, για να ρίξουν κατά το σύνηθες πυροβολισμούς (άσφαιρους εννοείται) για την αγάπη του Χριστού. Το στρατήγημα επέτυχε. Οι Δελλαπορτάδες όλοι μικροί, μεγάλοι, άνδρες και γυναίκες, επήγαν στο Σχοινιά να κάμουν ανάστασι μαζί με τους άσπονδους φίλους των Λοβέρδους έχοντας και τα όπλα τους και μπαρούτι μόνον για να πυροβολούν στον αέρα. Οι Λοβέρδοι τους υποδέχτηκαν με ανοικτές αγκάλες, με γέλοια, με χαρές, με φιλοφρονήσεις, τους παρεχώρησαν όλα τα στασίδια της εκκλησιάς λέγοντες «Άρχοντες Δελλαπορτάδες είνε για μας μεγάλη χαρά και τιμή μας να σας περιποιηθούμε, καθώς και πρέπει στην ευγενία σας» και πολλά άλλα του λεξικού της δολιότητας. Οι Δελλαπορτάδες ανύποπτοι εδέχοντο όλα ταύτα και από το καμάρι τους εκορδωνόντανε, σαν μερικούς νεοπλούτους ή και γαλοκληρονόμους της σημερινής εποχής. Όταν έφτασεν η ώρα της Α γ ά π η ε εβγήκαν έξω εις το μεγάλο προαύλιον της εκκλησίας, προπορευομένου του παππά με ανά χείρας το ιερόν ευαγγέλιον ψάλλοντες όλοι το «Χριστός ανέστη».

Οι Λοβέρδοι παρετάχθησαν όλοι από την αριστεράν πλευράν παρατάξαντες όλους τους Δελλαπορτάδες στα δεξιά των, τιμής ένεκεν. Τα πάντα ήσαν έτοιμα. Οι Δελλαπορτάδες, ως ανύποπτοι, είχαν γεμίσει τα όπλα τους με μπαρούτι μόνον, ενώ οι Λοβέρδοι τα είχαν γεμίσει με τα βόλια του θανάτου. Θέλοντες όμως να είναι εν πλήρη ασφαλεία, σπεύδουν, με την χαρακτηριστική γλυκειά γλώσσα του κάθε ψεύτη και απατεώνας και όλοι με ένα στόμα να λένουν: «Άρχοντες Δελλαπορτάδες, εκτός του ότι είσθε μέσα στο χωριό μας και έχουμε υποχρέωσι και καθήκον, αλλά και σαν Άρχοντες που είσθε σας αρμόζουν τα πρωτεία και στη γιορτή ακόμη αυτή που κάνουμε μαζί και πρέπει πρώτοι να αρχίσετε τα συμπάρα της χαράς μας». Οι Δελλαπορτάδες εξεκένωσαν τότε τα άσφαιρα όπλα των στον αέρα, οι δε Λοβέρδοι αστραπιαίως στρέψαντες τα όπλα των επυροβόλουν κατάστηθα αυτούς. Ελάχιστοι απέμειναν ζωντανοί και καταπληγωμένοι διασωθέντες κατά της φυγής. Εξ αυτών των οπωσδήποτε διασωθέντων Δελλαπορτάδων επήγαν στη θέσι που είνε σήμερα το χωριό μου μερικοί και έστησαν καρτέρι, διότι εκείθεν ήταν το μονοπάτι, που οι Σχοινιώτες μετέβαιναν στο Ληξούρι, και εφόνευον κάθε Λοβέρδον, που περνούσε από εκεί και έτσι οι Λοβέρδοι άλλαξαν μονοπάτι και επήγαιναν στο Ληξούρι από το μονοπάτι Κοντογεννάδος, Βουτσινίχας, που σήμερα είναι ο δημόσιος δρόμος όλης της Ανωγής. Οι δε Δελλαπορτάδες εγκαταλείψαντες πλέον το πραγματικό τους χωριό διεσκορπίστησαν στην Σάμη, Κουβαλάτα, Πύλαρο (Μακριώτικα), Αγκώνα, Αργοστόλιον, Ληξούριον, Ιθάκη και Λευκάδα.

Στο σημερινό χωριό μου ουδεμία οικογένεια Δελλαπόρτα υπάρχει και ουδείς των κατοικούντων φέρει το επώνυμον Δελλαπόρτας.

Σπύρος Σκηنيωτάτος

Παρόμοια Ιστορία υπάρχει και για την καταστροφή και άλλων χωριών της Παλικής με εμπλεκόμενα χωριά τα Χαυδάτα και τα Ειρηνικά (Ερηνικάτα),

τα Πολυκαλάτα και τους Σουλλάρους. Είναι δε ιστορικά τεκμηριωμένο ότι εκείνα τα χρόνια συνέβαιναν τέτοια γεγονότα

Στην περίπτωση της ιστορίας που αφορά στα Δελλαπορτάτα υπάρχει για αυτό το γεγονός σημαντική αναφορά και στα «Σύμμικτα» του ιστοριοδίφη Ηλία Τσιτσέλη (Βλ. Τόμος Α' σ.σ. 91-92):

«...οι Δελλαπόρται ήσαν εγκατεστημένοι εν Πάλλη μεταβαλόντες και δόγμα. Δαλλαπόρται ήσαν και εν Σκοινέα της Ανωγής, περί ων σώζεται παράδοσις ότι μεσούντος του ιζ' αιώνος, υποπεσόντες εις την δυσμένειαν απλήστου και σκαιού γαιοκτήμονος του Αντωνίου Λοβέρδου, εξωντώθησαν υπό των μισθοφόρων τούτου, πυροβοληθέντες ενσφαίρως κατά την λιτανείαν της Αναστάσεως, τίνων δ' εκ των τότε σωθέντων μετώκησαν οι μεν εις το πλησίον λόφον όπου τανύν το μικρόν χωρίον Δαλλαπορτάτα, και άλλοι εις Αηξούριον και Πύλαρον. Την παράδοσιν βεβαίοι και η μνησθείσα ανέκδοτος σάτυρα του 1680».

Για το γεγονός της καταστροφής των Δελλαπορτάδων ο Τσιτσέλης αναφέρει ότι υπήρχε και στιχουργική σάτιρα που σχολίαζε και διακωμωδούσε το συμβάν και που μάλιστα κάηκαν τα σπίτια των Δελλαπορτάδων και η τοποθεσία του ερειπωμένου χωριού έως και σήμερα ονομάζεται «Καψιά»:

**...Scacciaudo I Dallaporta da Schinea
perche alcun di loro nou volea
seguirlo colle armi nel malfare
e finalmente feceli amazzare**

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΣΤΑ ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΗ²

1. Ιερός Ναός Γεννήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου (Παναγία η Δελλαπόρτισσα ή Δελλαπορτίτισσα)

Κτίστηκε στο μέσον του 17^{ου} αιώνα από την οικογένεια Δελλαπόρτα όταν κυνηγήθηκε και εδιώχθη από τους Λουβέρδους από τον Σκοινέα. Ο ναός σήμερα βρίσκεται στο ανατολικό μέρος του χωριού και μάλιστα

² Για το ιστορικό των Ναών μέσα από παλιές νοταριακές πράξεις υπάρχουν αρκετές πληροφορίες στο έργο «Αρχαιακή Έρευνα» -Οι Ιεροί Ναοί του Αηξουρίου και τριάντα δυο χωριών της Επαρχίας Πάλλης Κεφαλονιάς- Ληξούρι 2003, του Πολιτικού Υπομηχανικού Κώστα Μονοκρούσου.

επισκευάσθηκε μετά τους σεισμούς του 1953. Μια ενεπίγραφη μικρή πλάκα πάνω από την εξωτερική πύλη του ναού μάς ενημερώνει πως το ιερό κτίσμα έτυχε της βοήθειας και μέριμνας των Ιωάννη Μαρίνου Γερουλάνου, του ευεργέτη Ευάγγελου Μπασιά και του Βαλλιανείου Κληροδοτήματος.

Εορτάζει στις 8 του Σεπτεμβρίου όπου γίνεται ιερά πανήγυρις με κατάνυξη και ολονυχτία. Η βοήθεια και ο αγώνας του εφημέριου του ναού Χαράλαμπου Μαριέτου και του ζεύγους Φωτίου (Επίτροπος) και Σταμούλας Γραικούση, όπως και του Γεράσιμου Σαράντη Αντωνάτου διατηρούν το πανηγύρι αμείωτο και ευλαβικό. Πέρα από πολλούς Παλιησιάνους προσκυνητές και από Δελλαπορτάδες που έρχονται απ' όπου κι αν κατοικούν, κοσμεί με την παρουσία του την εορτή και το ζεύγος Γεωργίου Ι. Γερουλάνου με τη σύζυγό του Ιωάννα που φροντίζουν με περισσή αγάπη και με οικονομική φροντίδα τον ναό.

Το πανηγύρι στα Δελλαπορτάτα είναι ονομαστό από παλιά για το Λουλούδι της Παναγίας που υπάρχει και φυλάσσεται στο ναό αυτόν. Πρόκειται για «*ξυλόβλαστο λουλούδι, ή λουλούδι της ερήμου*», το οποίο ανοίγει και «απλώνει» ή ξετυλίγει τα μαζεμένα του κλαδιά κατά τη διάρκεια των ακολουθιών της Ιεράς Πανήγυρις της Παναγίας. Όταν τελειώσει η γιορτή της Παναγιάς αυτό φυλάσσεται προσεκτικά σε κατάλληλη γυάλα, αφού ήδη από μόνο του αρχίζει να κλείνει ή να μαζεύει όπως λένε. Θεωρείται ένα θαύμα που επιτελείται από την πίστη των προσευχομένων και λειτουργηθέντων στο Γεννέσιον της Θεοτόκου. Το Λουλούδι αυτό το έφερε πριν πολλά χρόνια η Ελένη Δελλαπόρτα από τα Ιεροσόλυμα.

Επίσης στον Ιερό αυτόν Ναό εορτάζει και ο Άγιος Νικόλαος του Μαγιού ή ο Μαγιάτικος Άγιος Νικόλαος στις 10 του Μαΐου. Την εορτή αυτή ξεκίνησε ο εφημέριος του Ναού, Χαράλαμπος Μαριέτος, ο οποίος με δική του προσπάθεια και μέριμνα φρόντισε να συντηρηθεί η παλιά εικόνα του Αγίου Νικολάου και να πραγματοποιείται το πανηγύρι. Η εικόνα αυτή βρισκόταν στην παλιά εκκλησία του Αγίου Νικολάου και αργότερα μετεφέρθηκε στον ναό της Παναγίας. Εικονίζει τον Άγιο Νικόλαο στο κέντρο και τριγύρω υπάρχουν μικρογραφίες από τη ζωή και τα θαύματα του αγίου αυτού. Η εικόνα σήμερα φυλάσσεται σε ξυλόγλυπτο θρόνο, προσφοράς του Γεωργίου Ιωάννη Γερουλάνου.

Τώρα, σε κάποιο χώρο της εκκλησίας έχει αρχίσει η κατασκευή μικρού οικήματος-κελιού για τις ανάγκες του ναού, με την οικονομική στήριξη του Γεωργίου Ι. Γερουλάνου και της Μαργαρίτας Πόγγη-Σκοτσιμάρα.

Έπειτα από προσπάθειες του ιερέα και των επιτρόπων, ο ναός έχει αρχίσει να διακοσμείται με σημαντικές αγιογραφίες στους τοίχους του κυρίου μέρους, από έργα του ζεύγους **Πυλαρινού**.

Στον αγώνα για τη «διατήρηση και τη λειτουργία» του ναού της Παναγίας, εκτός από τον ιερέα Μαριέτο Χαράλαμπο, και τους σημερινούς επιτρόπους Φώτιο Γραικούση και Γεράσιμο Σαράντη Αντωνάτο, σημαντική είναι η παρουσία και η προσφορά της συζύγου του Φ. Γραικούση, της

Σταμούλας, που αγωνίζεται καθημερινά για τον ναό και τη σωστή λειτουργία του.

Στην οικία δε του Φώτη Γραικούση έπειτα από τη θεία λειτουργία της ιερής πανήγυρις στρώνεται το τραπέζι για τους ιεροψάλτες, τον ιερέα και τους φιλοξενούμενους του χωριού.

Είναι αλήθεια πως τόσο οι Δελλαπορτάδες όσο και ο σημερινός εφημέριος Χαράλαμπος Μαρκέτος έδωσαν ένα ξαναζωντάνεμα θρησκευτικό και κοινωνικό στην ιερή πανήγυρη του χωριού. Φυσικά η παρουσία, η αγάπη και το ενδιαφέρον που εκδηλώνεται ποικιλοτρόπως, του ζεύγους Γεωργίου και Ιωάννας Γερουλάνου, στηρίζουν όλες αυτές τις προσπάθειες της παράδοσής μας.

Κλάδοι της οικογένειας Δελλαπόρτα που έμειναν στα χωριά είναι οι οικογένειες: Λυμπεράτος, Μαρκάτος, Σιμεγιάτος, Σκηνιωτάτος και Σπυράτος. Επίσης σε νοταριακή πράξη που δημοσιεύει ο Κώστας Μονοκρούσος και αφορά στον ιερό αυτόν ναό της Παναγίας με χρονολογία 1678, αναφέρεται το χωριό ως **«Νιοχώρι των Δελλαπορτάδων»**. Αυτή η ονομασία μάς βοηθάει να αξιολογήσουμε την παράδοση και την ιστορική μαρτυρία για την πραγματικότητα των τότε γεγονότων. Βεβαιώνεται δε ότι το χωριό πρέπει να άρχισε να κτίζεται και να κατοικείται από το 1670 και μετά γι' αυτό και αποκαλείται στην νοταριακή πράξη Νιοχώρι.

2. Ιερός Ναός Υπεραγίας Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγής (Αγίας Ελεούσας)

Ανατολικά από το χωριό Δελλαπορτάτα και στη θέση Λαγκιάδι μέσα στη ρεματιά υπήρχε η εκκλησία της **Αγίας Ελεούσας**. Αναφέρεται ως πρώτη μαρτυρία η ύπαρξή της σε νοταριακή πράξη το 1647. Ανήκε στην οικογένεια Μαρκόπουλου και αργότερα στην οικογένεια Κατσαΐτη. Προσευσιμικά ο ναός είχε ένα μικρό οίκημα που χρησιμοποιείτο ως κελί. Σήμερα ανήκει όλη αυτή η περιοχή μαζί με την **ιαματική πηγή** που υπάρχει ακόμη εκεί στον **Φώτη Γερασίμου Γραικούση**.

Η ιαματική πηγή απασχόλησε μελετητές και ερευνητές για τις θεραπευτικές ιδιότητες που έχει το θειούχο νερό της.

3. Ο Ιερός Ναός του Αγίου Νικολάου

Ο ναός αυτός υπήρχε στο χωριό στα Δελλαπορτάτα από τον 17^ο αιώνα. ανήκε στις οικογένειες Αβλίου και Μαρκοπούλου και αργότερα στις οικογένειες Τυπάλδου και Μαρκοπούλου. Ο ναός καταστράφηκε από τους σεισμούς του 1867 και τα ερείπιά του βρίσκονται ακόμη απέναντι από τη διασταύρωση των οδών Δελλαπορτάτα και Μονάμπελες.

4. Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννου Προδρόμου στο Χόχλιο³

Ο ναός αυτός αναφέρεται από το 1766 και ήταν ιδιόκτητος της οικογένειας Δελλαπόρτα (Κλάδος Δαρείου).

5. Ιερός Ναός του Αγίου Γεωργίου στις Αμμουδαρές

Τα ερείπια του, από την φωτιά που τον κατέστρεψε πριν λίγα χρόνια βρίσκονται ακόμη σήμερα στο δρόμο που ανεβαίνει στο χωριό από τον κάμπο της Υπαπαντής στα Βαριά. Αναφέρεται από το 1690 και από το 1824 ανήκε στην οικογένεια Κατσαΐτη και πολύ αργότερα στην οικογένεια Δελλαπόρτα.

Μορφές του Χωριού

Ιερέας Χαράλαμπος Γραικούσης (1880-1936). Ο Ιερέας αυτός άφησε μνήμη σεβαστή και αντάξια της δράσης του. Το έργο του και την προσωπικότητα του παρουσίασε το 2004 στην Ιερά Μονή του Κορωνάτου σε λαμπρή τιμητική εκδήλωση ο ιερέας Χαράλαμπος Μαριέτος παρουσία του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Κεφαλληνίας κ. κ. Σπυρίδωνα και πολύ κόσμου. Επίσης ο Δήμος Παλικής έδωσε σε μία οδό το όνομα του μακαριστού ιερέα Γραικούση για να τιμήσει τη μορφή του.

Σπύρος Σκηνιωτάτος γεννήθηκε στα Δελλαπορτάτα το 1866 και πέθανε σε βαθεία γεράματα.

Φοίτησε στην τηλεγραφική σχολή και διορίστηκε στην **Τριατική Δημόσια Υπηρεσία(3 Τ)**. Χρημάτισε ιδιωτικός Δάσκαλος για 10 χρόνια . Εξέδωσε ως μαθητής του Γυμνασίου εβδομαδιαία εφημερίδα τη «Σημαία».

Το 1899 εξέδιδε την εφημερίδα **«Μύδρος»** και αργότερα την **«Αίνος»**. Έγραψε πολλές διατριβές και άρθρα σε Αθηναϊκές Εφημερίδες. Το 1916 εξέδωσε το «Πανευβοϊκόν ημερολόγιον». Ήταν αξιόλογος ποιητής και αρθογράφος και εξέδωσε σειρά με Κεφαλληνιακά και Επτανησιακά ημερολόγια από το 1947. Στο μικρό αυτό αφιέρωμα γι' αυτόν κλείνω με την ποιητική του επιθυμία που την έγραψε ποιητικά το 1947 στο Παγκεφαλληνιακόν Ημερολόγιον , σελίδα 129.

³ Βλέπε «Αρχαιακή Έρευνα» Ληξούρι 2003, του Κώστα Μονοκρούσου

ΣΤΟ ΚΛΩΣΣΟΠΟΥΛΙ ΣΑΣ⁴

Δελλαπορτάτα, σα σκυλί ,
χωρίς παππά και διάκο,
μιανής κλωσσούρα σας πουλί,
θάψετε το σ' ένα λάκκο.
Και σας αφίνει τα φτερά,
σαν αφιέρωμά σας,
να φτερωθούνε, μια φορά ,
κι άλλα κοτόπουλά σας !....

Ληξούρι 20/10/1945 Σπ. Σκηγιωτάτος

⁴ Σε κείμενα ποιητικά και ιστορικά διατηρήθηκε η ορθογραφία όπως έχει.